

KONCESSIONSNÄMNDEN FÖR MILJÖSKYDD

Avdelning 1, Stockholm

BESLUT

Nr B 157/95, 1995-09-06, Dnr 235-33-95

Aktbilaga 12

KLAGANDE

Aktiebolaget Skandinaviska Oljecentralen, Stillefors, 552 69 JÖNKÖPING

ÖVERKLAGAT BESLUT

Länsstyrelsens i Jönköpings läns beslut 1994-12-19 angående tillstånd till tillverkning och lagring smörjoljor m.m. (branschkod 35.35 och 92.07) i Jönköpings kommun

SAKEN

Icke tidsbegränsat tillstånd

INLEDNING

Länsstyrelsen i Jönköpings län lämnade genom beslut den 8 februari 1990 Aktiebolaget Skandinaviska Oljecentralen tillstånd enligt miljöskyddslagen (1969:387) till tillverkning och lagring av smörjoljor m m i Jönköpings kommun. Tillståndet gällde till utgången av år 1994.

Länsstyrelsen lämnade i ett beslut den 19 december 1994 bolaget fortsatt tillstånd enligt miljöskyddslagen till verksamheten vid anläggning för tillverkning och lagring av smörjoljor, mellanlagring av avfallsoljor samt rekonditionering av tomfat på fastigheten Lockebo 1:73 i Barnarps socken, Jönköpings kommun. Tillståndet gäller tillverkning av högst 3.500 m³ smörjoljor per år, mellanlagring av högst 250 m³ avfallsoljor och rekonditionering av högst 20.000 tomfat per år.

Tillståndet gäller till den 1 augusti 1997. Vid tillståndstidens slut skall enligt beslutet den lovgivna verksamheten upphöra.

För tillståndet föreskrevs bl.a. följande särskilda villkor.

11. Uppgrävning och bortforsling av den blekjordsdeponi som finns i södra delen av fabriksområdet skall påbörjas senast den 1 juli 1995 och vara avslutad senast den 1 juli 1997.

12. Bolaget skall snarast och senast den 1 juli 1995 utföra de undersökningsborrningar som föreslås i den skrivelse, daterad den 13 december 1993, som bolaget lämnat in till Länsstyrelsen.

13. Bolaget skall senast den 1 januari 1996 lämna förslag på ytterligare behövliga åtgärder för områdets slutliga återställande. Förslaget skall baseras på resultatet av de undersökningsborrningar som föreskrivs enligt villkor 12 i detta beslut, samt eventuella övriga vunna erfarenheter.

I sin motivering till det överklagade beslutet har länsstyrelsen bl. a. anfört följande.

Verksamheten är lokaliserad till platsen sedan 1955. Anläggningen är belägen utanför detaljplanlagt område och ligger i omedelbar anslutning till bostadsbebyggelse. Bolaget bedrev fram till 1990 behandling av spilloljor. Denna behandling gav upphov till kraftiga luktstörningar. Efter 1990 tycks luktproblemen ha minskat avsevärt. I sitt beslut den 8 februari 1990 ansåg Länsstyrelsen att bolagets lokalisering är mindre lämplig på grund av att relativt stora mängder oljeprodukter hanteras i omedelbar anslutning till bostäder. Länsstyrelsen gör nu samma bedömning i detta avseende.

Länsstyrelsen anser trots detta att bolaget bör medges tillstånd till fortsatt drift under en viss tid. Denna tid bör skäligen beräknas till den 1 augusti 1997. Detta bland annat för att bolaget skall kunna påbörja sanering av fastigheten under pågående drift, vilket Länsstyrelsen i likhet med bolaget bedömer vara en fördel.

ÖVERKLAGANDE

Bolaget har överklagat länsstyrelsens beslut enligt följande.

Enligt Länsstyrelsens beslut gäller bland annat följande:

"Tillståndet gäller till den 1 augusti 1997. Vid tillståndstidens slut skall den lovgivna verksamheten upphöra."

Bolaget överklagar den för tillståndet begränsade tidsperioden och yrkar på ett tillstånd, som ej är tidsbegränsat.

Den andra meningen i ovanstående citat bör ej ingå i ett beslut, då den kan verka vilseledande för de kringboende.

Skäl för överklagandet är bl a:

- Verksamheten bedrivs på en plats, som ligger utanför detaljplanerat område.

- Tidigare tidsbegränsade tillstånd var beroende på verksamheten med raffinering av begagnade smörjoljor, som innebar viss luktolägenhet för närboende. Nuvarande verksamhet, som bedrivits från år 1990, har anpassats på sätt som ej medför några luktolägenheter. Detta har verifierats av Villaägareföreningens representanter vid Miljö- och hälsoskyddsnämndens besök vid anläggningen våren 1994.

- Bolagets affärsidé är bl a att vid leverans av prima smörjolja till ca 3500 kunder ta omhand den begagnade smörjoljan. Detta innebär en service, som är helt i linje med samhällets mål för ökat producentansvar och kretsloppstänkande. Detta gäller för såväl begagnade oljor som för emballage. Denna service omfattar med avtal flertalet kommuner i södra och mellersta Sverige.

För närvarande pågår en omdaning i samhället, som i huvudsak är förorsakad av ökat producentansvar och ökade krav på återanvändning eller återvinning av material eller energi. Denna omdaning kommer att påverka bolaget och dess framtida inriktning. Denna process är troligen långsam, varför vår bedömning är att det krävs betydligt mera tid än de ca 30 månader beslutet medger för att ha en ny framtidsanpassad verksamhet i drift.

Beträffande de särskilda villkoren nr 11, 12 och 13 som avser industriområdets slutliga återställande anser bolaget att de ej skall ingå i detta tillståndsbeslut. Om de skall ingå i beslutet bör dessa villkor tidsmässigt anpassas till beslut föranlett av bolagets överklagande.

Bolaget kommer att verkställa undersökningsborrningar enligt tidigare förslag insänt till Länsstyrelsen 1993-12-13.

REMISSYTTRANDEN

Länsstyrelsen

Bolaget har i sin skrivelse med överklagande, daterad den 12 januari 1995, hävdad att "Tidigare tidsbegränsade tillstånd var beroende på verksamheten med raffinering av begagnade smörjoljor, som innebar viss luktolägenhet för närboende." Länsstyrelsen har emellertid redan i sitt beslut den 8 februari 1990 tagit hänsyn till att behandlingen av avfallsolja har upphört och att den främsta källan till luktolägenheter därmed eliminerats. Länsstyrelsen har i detta beslut framhållit att "Lokaliseringen får dock fortfarande bedömas som mindre lämplig, med en så stor hantering av oljeprodukter i omedelbar anslutning till bostäder. Verksamheten bör därför tidsbegränsas för att därefter upphöra." Länsstyrelsen gjorde därefter samma bedömning i det nu aktuella tillståndsbeslutet från den 19 december 1994, dock att tillståndet, som framgår ovan, tidsbegränsades till den 1 augusti 1997.

Något nytt har inte tillförts ärendet genom överklagandet. Skäl för Länsstyrelsen att ändra uppfattning föreligger inte. Länsstyrelsen avstyrker därför bifall till bolagets överklagande.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden avstyrker bifall till bolagets överklagande.

SLUTSKRIFT FRÅN KLAGANDEN

Det enda skäl som Länsstyrelsen i sitt beslut uppgivit för ett tidsbegränsat tillstånd är: "I sitt beslut den 8 februari 1990 ansåg Länsstyrelsen att bolagets lokalisering är mindre lämplig på grund av att relativt stora mängder oljeprodukter hanteras i omedelbar anslutning till bostäder, Länsstyrelsen gör nu samma bedömning i detta avseende."

Idag förekommer det inga klagomål på verksamheten ifrån de närboende.

Bolaget yrkar på ett tillstånd, som ej är tidsbegränsat. Detta för att få möjlighet att utveckla en uthållig verksamhet i linje med samhällets mål för ökat producentansvar och kretsloppstänkande. För bolaget är detta en utvecklingsprocess som vi anser borde stötts av myndigheterna inom miljöområdet.

KONCESSIONSNÄMNDENS ÖVERVÄGANDEN

Av handlingarna i ärendet framgår att bolaget hos länsstyrelsen ansökt om förlängning av gällande tillstånd med minst fem år. I sitt överklagande till Koncessionsnämnden har bolaget däremot yrkat tillstånd som inte är tidsbegränsat.

Koncessionsnämnden kan inte pröva bolagets yrkande i vidare mån än vad bolaget har yrkat i ansökningen till länsstyrelsen. Då detta yrkande får anses innebära någon form av tidsbegränsat tillstånd, har nämnden således att ta ställning till om bolaget skall beviljas förlängt tillstånd till verksamheten i minst fem år.

Länsstyrelsen har genom det överklagade beslutet lämnat ett tidsbegränsat tillstånd för bolaget att bedriva verksamheten till den 1 augusti 1997. Koncessionsnämnden finner, med hänsyn till omständigheterna i ärendet, skäligt att bolaget medges ytterligare ett års förlängning av tillståndet till den 1 augusti 1998.

I länsstyrelsens beslut har föreskrivits att den lovgivna verksamheten skall upphöra vid tillståndstidens slut. En sådan föreskrift kan emellertid inte tas in i ett tillståndsbeslut enligt miljöskyddslagen. Om verksamheten bedrivs utan tillstånd efter tillståndstidens utgång, får tillsynsmyndigheten i stället meddela förbud mot verksamheten enligt 40 § första stycket miljöskyddslagen. Straffansvar kan också utkrävas enligt 45 § första stycket 2 miljöskyddslagen. På grund av det anförda bör nämnda föreskrift upphävas.

Bolaget har också yrkat upphävande av villkorspunkterna 11, 12 och 13, som avser sanering, undersökningsborringar och återställningsåtgärder. Koncessionsnämnden anmärker att villkoren för ett tillstånd endast kan avse en sökt, framtida verksamhet. I den mån denna avses bedrivas inom ett fabriksområde, som är förorenat på grund av tidigare verksamhet, kan krav på efterbehandling m m av samma område naturligtvis ställas i samband med det nya tillståndet, även om åtgärderna åtminstone delvis avser den tidigare verksamheten. Däremot kan sådana krav inte ställas om den nya verksamheten inte alls berör samma område.

Av de ifrågavarande villkorspunkterna synes villkorspunkt 11 avse åtgärder med en äldre deponi, som inte har någon anknytning till den fortsatta verksamheten. Åtgärderna kan därför inte föreskrivas som villkor för det nya tillståndet, varför villkorspunkten bör upphävas. Skyldigheten bör i stället åläggas med stöd av omprövningsreglerna i 24 § miljöskyddslagen, om deponin omfattas av ett tidigare tillståndsbeslut, eller i annat fall tillsynsbestämmelserna i 40 § samma lag.

Såvitt framgår av handlingarna synes villkorspunkterna 12 och 13 avse områden som omfattas av den fortsatta verksamheten. Några formella hinder mot att meddela dessa villkor föreligger därför inte. Skäl att upphäva dessa föreligger inte enligt Koncessionsnämndens mening.

Däremot bör de angivna tidpunkterna förlängas i motsvarande mån som tillståndstiden förlängs.

KONCESSIONSNÄMNDENS BESLUT

Koncessionsnämnden ändrar länsstyrelsens beslut på följande sätt.

Tillståndet till verksamheten gäller till den 1 augusti 1998.

Koncessionsnämnden upphäver dels föreskriften att den lovgivna verksamheten skall upphöra vid tillståndstidens slut, dels villkorspunkt 11.

Koncessionsnämnden förordnar att tidpunkten för undersökningsborrningar i villkorspunkt 12 skall vara senast den 1 juli 1996 och för ingivande av förslag på slutliga återställningsåtgärder i villkorspunkt 13 skall vara senast den 1 januari 1997.

Detta beslut får enligt 48 § andra stycket miljöskyddslagen inte överklagas.

I detta beslut, som har fattats efter föredragning av handlingarna i ärendet har deltagit ledamöterna Rolf Strömberg, ordförande, Margaretha Bengtsson, Ulla Swarén och Bengt Westin. Föredragande har varit Thomas Askelöf.

Rolf Strömberg

Thomas Askelöf